

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiță.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Așa dară mâne, duminecă, va ceti monarchul cuvântul de tron, cu care se deschide dieta Ungariei în totă forma. În Budapesta vor avé loc conferențe ministeriale, la care vor lua parte și unii din membrii cabinetului cislaitan. Obiectul conferențelor va fi afacerea bosniacă.

În privința de mobilisării trupelor din Bosnia sînt mari diferențe în consiliul coronei. Este demult cunoscut, că lui Andrassy i se atribue cuvintele, că el în fruntea unui regiment cu o musică și cu un stég e în stare să ocupe Bosnia și Erțegovina. S'a vădut, că a trebuit multe regimente și mari jertfe de sânge și bani pentru ocuparea acelor două țeri. Se întrébă acum ómenii din giurul coronei, ce e de făcut cu ocupațiunea? Andrassy este pentru reducerea trupelor de ocupațiune, cel puțin la jumătate. Militarii nu vor să scie de nici o reducere. Alții iarăși sînt pentru o mijlocire între améndoué, pentru o reducere moderată. Comandantul armatei II Philipovics s'a declarat a nu lua nici o responsabilitate asuprași la cazul când s'ar face o reducțiune în numărul trupelor din Bosnia, și a demisiuna din comandă. Cu toate aceste se susține, că demobilisare va fi. Comanda armatei II se susține, din contră se disolvă comandele de corpuri 3, 4, 5 și 13 și comanda va corespunde pe viitor de dreptul cu divisiunile.

Dieta Croației a votat adresa către Maj. Sa, prin care cere regularea provinciilor ocupate conform aspirațiilor croate. „Pester Lloyd“, esacerbat asupra adresei, dice, că este un act fanatic și un script, care nu este cu puțință să ajungă înaintea tronului.

„Pester Lloyd“ în numărul său de joi publică în articolul de fond nota cea vestită turcă și răspunsul lui Andrassy la dēnsa. Limbajul răspunsului este energic, însă nu eschide posibilitatea presupusă de mai multe diare, că lucrul încă se pôte termina cu o convențiune austro-turcă.

Sesiunea extraordinară a camerilor din Bucuresci este terminată. Mesajul domnesc de incheere dice între altele: Situațiunea României față de puterile cele mari este regulată. România întră în rëndul staturilor independente. Sum convins, că Europa va ține compt de jertfele, care le-am adus în interesul păcii generale; națiunea va fi recunoscătoare pentru patriotismul și prudența politică prin care s'a scăpat România de noué complicațiuni.

„Polit. Corr.“ anunță din Bucuresci, că oficiali de pozițiune mai înaltă s'au dus în Dobrogea, pentruca să facă dispozițiuni pentru intrarea trupelor românesci. Trupele rusesci se gată de plecarea din România.

Presidentul staturilor unite din America a felicitat pre domnitor pentru declararea independenței.

Dela congresul național bisericesc al Românilor greco-orient. din Ungaria și Transilvania.

(Raport special al „Tel. Rom.“)

Ședința V

din 5/17 Octomvie 1878.

Ședința anunțată la 11 ore se deschide la 10¹/₂ ore.

Se cetesce protocolul ședinței precedente și, nefăcându-se nici o observare, se autentică numai de cât.

Presidiul presentă:

a) o depeșă teleg. a dep. Dimitrieviciu din diecesa Caransebeșului, escusându-se a nu puté lua parte la congres „din cause binecuvântate.“

b) hârtia alesului dep. Dr. Lazar Petco, cuprindēnd credinționalul și cererea pentru concediu în cursul sesiunii presente.

Se predau comisiunei de verificare.

c) petiția parochului Paunovicu din diecesa Caransebeșului. Se transpune com. petiționare.

d) hârtia consistoriului din Arad, prin care se aduc la cunoscință dispozițiile luate în cauza creării unui fond, din care să se acopere diurnele membrilor congresuali și sinodali.

Se predă com. finanțare.

e) Petiția comunei bis. Teeș din eparchia Aradului pentru a fi arondată la un alt tract ppsc. Se predă com. petiț.

Trecēndu-se la ordinea zilei: Comisiunea de verificare prin raportorul seu dep. P. Petric propune verificarea mai multor deputați precum și darea de concedii acelor cari au cerut. Mai departe propune a se depune la birou actele electorale a vre-o 6 deputați, cari nu și-au prezentat încă credinționalele lor, nici n'au arētat în scris cauzele, pentru ce nu le-au prezentat.

Dep. V. Babeș spune, că înainte cu patru ani congresul a verificat un deputat și fără credințional. Unde nu esistă îndoelă despre identitatea persoanei alese, prezentarea credinționalului este cu totul de prisos. Timpul este prețios; deci să nu se multiplice lucrurile fără vre un scop practic. Actele electorale sînt decisive și nu credinționalul, când e vorba de verificare. Ergo propune verificarea membrilor, cari nu și-au prezentat credinționalele.

După o scurtă deslușire urmată din partea presidiului în cauza verificării înainte cu patru ani;

Dep. Alecsie Popoviciu dice, că comisiunea de verificare, neavēnd act oficial despre cauzele neprezentării credinționalelor, ea nu a potut propune verificarea unor membri, cari au avut datorința a arēta în scris 3—4 rënduri, cum și pentru ce nu au așternut credinționalele. Urmând astfel, acum nu am perde timpul îndeșert nici nu ni-ar fi imputat dep. V. Babeș, că „comisiunea caută nod în papură.“

Dep. Rădulescu aderéză la esunerile dep. V. Babeș și propune ve-

rificarea deputaților fără credinționale dicēnd, că credinționalele lipsesc și pace ori cât am aștepta.

Raportorul P. Petric sfērșesce prin a combata argumentele dep. V. Babeș și Rădulescu, recomandānd primirea propunerii făcute din partea comisiunei.

Congresul primesce propunerea, după care toți membrii presentți fără credinționale se declară verificați.

Dep. P. Cosma propune verificarea deputaților I. Bologa, Antonescu, Vasileviciu, Antonescu, Iacob Popoviciu și S. Dimitrieviciu, cari au cerut concediu pe cale telegrafică fără să fi trimis în acelaș timp credinționalele lor. Propunerea se primesce.

Raportorul dep. I. Petric propune a se verifica dep. V. Mangra și Păvel Fașie, actele lor de alegere cuprindēnd numai unele greșeli formale. De asemenea propune verificarea membrilor R. Crainic, I. Seracin și Iul. Ianculescu; contra alegerii acestui din urmă a sosit un protest, însă pré târziu.

Amintiții dep. se declară verificați.

În legătură cu afacerea verificării dep. Dr. Ios. Hodoș face în scris următoarea propunere: De basă la verificare sersesc actele electorale și credinționalele. Pe viitor să se compună două credinționale, unul care se predă alesului, altul care se trimite consistoriului metrop. deodată cu actele electorale.

Dep. V. Babeș propune alegerea unei comisiuni de 3 membri însărcinați cu revisuirea și eventual modificarea regulamentului afacerilor cong. interne preste tot.

Episc. I. Mețian doresce amănarea revisiunii regulamentului pe altă sesiune, deputații fiind și așa grămădiți cu lucruri în numărósele comisiuni. Propune deci a preda propunerea dep. Hodoș consistoriului metrop. spre studiare.

Se primesce propunerea dep. V. Babeș și se alege o comisiune ad hoc în persoanele dep. I. Hannia, V. Babeș și P. Cosma.

Comisiunile nefind gata cu lucrările, presidiul incheie ședința la 11¹/₂ ore, anunțând ședința procsimă pe mâne la 10 ore.

Ședința VI.

din 6/18 Octomvre 1878.

Ședința se deschide la 10 ore i. a. și se verifică protocolul ședinței premergătoare,

Presidiul presentéză o petițiune pentru înmulțirea protopresbiteratelor. Se transpune comisiunei organizătoare.

Presidiul presentéză o scrisóre a consistoriului metropolitan, prin care se aștern actele electorale din cercul Birchiș pentru sesiunea congresuală expirată.

Rotariu propune, ca aceste acte, fiind mandatul deputatului deja expirat, să se depună la archiva congresului.

Măcelariu este în contra acestei propuneri, de óre ce are a se constata din actele așternute cauza

pentru ce respectivului deputat nu i s'a estradat credinționalul și nu s'a verificat. Propune ca aceste acte să se transpună comisiunei verificătoare.

Lengher spriginesce propunerea lui Măcelariu.

Radulescu crede, că privind aceste acte deja de ceva împlinit și hotărît, nu este de lipsă a se mai transpune nici unei comisiuni, și spriginesce propunerea lui Rotariu.

Hodoș arată, că ori se va verifica ori nu se va verifica acel deputat, astăzi fără mandat, nu pôte avé nici un rezultat practic, deci este pentru a se pune hârțile ad acta.

Presidiul dă deslușirea că nu este vorba numai de verificarea sau neverificarea acelui deputat, ci și de óre care abusuri, ce sau întēplat la alegere și cari abusuri au a se încungiura în viitor. Totdeodată cu aceste acte comisariul cercetătoriu își așterne particularul seu de spese.

Ionaș dice, că alegerea în cercul Birchiș sau casat și s'au scris alegere nouă, prin urmare aceste acte nu pot avé altă resolvire decât a se pune la archiv.

Petric este de aceeași părere.

Cosma pretinde a se urma cursul regulamentar. Nici un act nu se pôte decide deadreptul în plen, ci trebuie avisat la o comisiune. Dacă comisiunea va afla, că actele aceste sînt resolve ne va propune a se pune ad acta și congresul va primi.

Incheindu-se desbaterea, se votéză. La votare se primesce propunerea lui Rotariu, ca actele să se transpună la archiv.

Presidiul continuă presentarea esibilitelor și anume raportul comisariului consistorial Dr. Tincu cu privire la alegerea deputatului congresual a sesiunii espirate din cercul Gioajului. Se transpune comisiunei verificătoare.

Presidiul presentă petiția sin. prot. a Zlatnei în cauza arondării protopresbiteratelor. Să transpune comisiunei organizătoare.

Presidiul presentă recursul unui paroch pentru reducerea unei parochii. Să transpune comisiunei pentru regularea parochiilor.

Notariul general al congresului raportéză, că deputații Mangiuca, Fogarași și Filipescu nu sau prezentat încă și termenul de 5 zile pretins de regulament a expirat.

Presidiul întrébă pe congres ce are să-se întēple cu acest raport al biroului.

Hodoș propune, ca acest raport dinpreună cu actele electorale ale respectivilor deputați să-se transpună comisiunei verificătoare.

Rotariu ar primi propunerea lui Hodoș, dacă n'ar prescrie legea apriat, ce are să-se întēple la acest cas. § 8 din regulamentul casei dispune, ca toți acei deputați, cari nu se presentă în termen de 5 zile de la deschiderea congresului, se consideră ca și când ar fi renunțat la mandat.

V. Babeș, arată, cetind acel §, că această dispoziție se poate aplica numai când cauza neprezentării este nejustificată. Pentru a cerceta natura cauzei, raportul biroului să-se dea comisiei verificătoare, însă fără actele de alegere.

Păcurariu voește, ca se ne ținem strins de lege. Legea a dispus despre astfel de cazuri, ca cel de sub desbatere. Însă legea decide numai în principiu, că adevărat ce are să se întâmple cu acei deputați, cari din cauze nejustificate nu se prezintă în termen de cinci zile de la deschiderea congresului. Întrebare este că, poate-se aplica această hotărâre a legii asupra acestui caz special. Răspunsul la această întrebare îl poate da numai comisiunea resp. congresul. Spriginesc propunerea lui Hodoș.

Presidiul roagă pe domnii deputați, ca se scurteze desbaterea, fiind lucrul în sine foarte simplu.

Petric pretinde, ca acest obiect să se pună numai decât la ordinea zilei și să nu se mai dea nici unei comisii.

Alecsie Popoviciu apelază la lege.

Presidentul-Metropolit îl intrerupe, arătând că nu poate fi vorba de lege, căci chestiunea până acum s-a discutat numai în formă și nu în merit. Întrebarea este, că raportul biroului să-se pună deadreptul sub desbatere sau să se dea unei comisii.

Alecsie Popoviciu, continuând, se provoacă la un caz de precedentă, unde s'au anulat mai multe alegeri din cauza neprezentării deputaților în termenul prescripționat. Propune ca raportul biroului să se pună la ordinea zilei.

Ionaș se silește a dovedi, că de la deschiderea congresului până astăzi n'a expirat termenul de cinci zile; este altcum pentru a se da comisiei.

Se încheie desbaterea și la votare se primesc propunerea lui Babeș.

Notariul general prezintă un conspect al membrilor congresuali. Se transpune comisiei financiare.

Episcopul Mețian face următoarea propunere: Având în vedere că cultura poporului nostru a ajuns a fi chestiune de existență pentru noi și considerând, că astăzi totă lumea civilizată recunoște influința seculului femeesc asupra regenerării unui popor cum și că creșterea seculului femeesc se poate ajunge mai vârtos prin însuși acest secol, și anume prin învățătoareșite dintr-o preparandie națională-confesională; și având în vedere, că noi Românii ortodocși în metropolia noastră nu avem măcar un singur institut preparandial pentru creșterea de învățătoareșite, de care are atâtă lipsă la școlile noastre de fetițe propun: Măritul congres se îndrume pre consistoriul metropolitan, ca până la proxima sesiune congresuală se pregătească un proiect despre modul: cum și unde s'ar putea înființa o preparandie comună de femei pentru întreaga metropolia noastră. Se transpune comisiei școlare.

Urmază ordinea zilei.

Raportorul Petric raportază despre alegerile deputaților Ioan Popoviciu, Gr. Dringău și Dr. Lazar Petcu, fiind actele lor în ordine și propune spre verificare. De odată cu verificarea să-i se acorde deputatului Petcu concediul cerut. Congresul aprobă. Acelaș raportor propune spre verificare alegerea dep. Popoviciu Desanu, deși actele electorale nu sunt tocmai în bună rânduială, și recomandă a i se da concediul cerut. Congresul primesc.

Încât privește alegerea dep. Patia, raportorul, cere până a nu-și face propunerea, de la congres deslușire, că protestul înaintat în contră acestei

alegeri, efectuate în 18 Septemvrie, și prezentat numai în 30 Septemvrie, este de a se considera ca înaintat în termenul legal de 10 zile sau nu?

Găetan propune, ca comisiiunea să se îndrume a veni înaintea congresului cu o propunere.

Hodoș spriginesc această propunere.

Hania a avut ocaziune a vedea actele respective și susține, că protestul nu se poate considera de întârziat.

Păcurariu dă, că comisiiunea n'are altceva de cercat decât dacă o alegere este validă sau nu, dacă un deputat este a se verifica sau nu. Nu se poate desbatere dacă comisiiunea în loc de a veni cu o propunere a venit cu o întrebare.

Raportorul Petric propune, ca să se ia în considerare protestul, și aduce la cunoștința congresului, că la alegerea dep. Patia s'a făcut abuzuri, cari nu pot trece cu vedere.

Colegiul scrutinătoriu a respins vr'o 20 protocoale sinodale sub pretext, că ar fi mance, de ore ce le lipsesc sigilele. Considerând acele protocoale, cari n'au nici o mântuire, rezultă că dep. Patia a intrunit 373 voturi pre când contra candidatul Gherasim Candrea a avut 567 voturi. Comisiunea deși propune, ca alegerea dep. Patia să se nulifice și să se verifice alesul Candrea.

Rădulescu este în contra propunerii comisiei. § 4 al regulamentului, dă, că protestele, cari nu se așternu în timp de 10 zile nu se consideră. În 29 Septemvrie a expirat termenul pentru așternerea protestului, prin urmare protestul prezentat în 30 Septemvrie nu se mai poate considera. Este pentru a se verifica dep. Patia.

Păcurariu arată într-o vorbire lungă, ce este protestul, distinge între sistemele de socotirea terminilor franceze-germane și unguresci, face calculi cât timp trebuie unei scrisori, ca să ajungă prin postă dela Abrud la Sibiu etc. etc. Este pentru propunerea comisiei.

Babeș este în contra propunerii comisiei, fiindcă congresul în cauze îndolnice trebuie să fie ecuitabil. Pentru d-sa este îndolnic, dacă protestul este așternut în termenul legal sau nu, dacă protocoalele respinse de colegiul scrutinător sunt de a se considera sau nu. Propune ca dep. Patia să nu se verifice și să se orânduască cercetare.

Cosma nu pune nici un preț pe termenul în care s'a așternut protestul dacă actele electorale cuprind destule abuzuri pentru a fi în drept a nulifica alegerea. De altcum nu prezentarea ci trimiterea protestului este lucrul principal. Protestul este datat din 25 Septembrie și ziua acesta este de a se considera și nu ziua prezentării. Spriginesc propunerea comisiei.

Încheindu-se desbaterea propunerea comisiei se primesc cu o mică majoritate.

Raportorul comisiei petiționare Alecs. Popoviciu propune la petițiunea lui Dimitrie Bozgan pentru estradarea unei biblioteci ce a donat el unei școle a nu se încuviința. Congresul primesc.

Acelaș raportor propune la petițiunea mai multor locuitori din Chineț pentru a fi despărțiți de Sârbi, a se transpune petițiunea delegațiunii congresuale. — Congresul încuviințează.

Acelaș raportor propune: la petițiunea comitetului parochial dela biserică Sf. Niculae din Brașov pentru ca epitropii să se alegă prin comitet și nu prin sinod, — a se respinge.

Protos. Pușcariu, este în contra acestei propuneri și voiește a se transpune petițiunea comisiei organizătoare.

Episcopul Popasu și Lengher spriginesc propunerea lui Pușcariu. Congresul transpune petițiunea comisiei organizătoare.

Raportul comisiei financiare propune, ca se statorască diurnele deputaților în această sesiune cu 4 fl. și viatic de 1 fl. pentru mil; acest viatic este a se taxa însă numai în proporțiune cu diurnele, așa în cât viaticul complet îl va primi acel deputat, care va fi prezent la toate ședințele congresuale.

Cosma propune, ca pentru viatic să se ia de basă drumul cel mai scurt.

Epis. Mețian crede, că 1 fl. viatic pentru mil va fi prea mult și propune numai 50 cr.

Epis. Popasu spriginesc propunerea episc. Mețian.

Rotariu este pentru propunerea lui Mețian însă voiește, ca să se solvască și pentru zilele de călătorie diurne.

Lengher este în contra tuturor propunerilor făcute până acuma în privința viaticului și pretinde să se solvască speșele adevărate, care le-au avut deputații cu călătorie.

Găetan întregesc propunerea lui Lengher, ca pentru drumul de fer să se socotască tot clasa II și de la gară până la locuința 1 fl. pentru mil. Desbaterea s'a preface în diferite dialoge, așa încât raportorul D-Vostre a fost imposibil a nota cele vorbite.

În sfârșit s'a enunțat de către presidiu, că congresul a hotărât: a computa diurnele cu 4 fl; viaticul cu 50 cr. pentru mil; viaticul să va computa în proporțiune cu diurnele.

Ședința se încheie la 2 ore după amăzi.

Românii peninsulei balcanice.

Unul din defectele cele mari ale noastre e, că departe de a ne ocupa cu fondul lucrurilor, credem că e de ajuns să avem numai forma lor, asemenea copiilor, cari voind a-și face o florărie, smulg plante din câmp, și le așează fără rădăcini în straturi, improvizându-și pentru câte va căsuri o grădină, în aparență frumoasă, însă fără de trăinicie. Nerăbdători cum suntem, nu ne-am deprins a cunoște, cumcă lucrurile luate din temelii ar fi și mai trainice și mai folositoare și totodată cu mult mai eftine, decât mulțimea de forme gôle, care neavând înțeles și vitalitate, cer mereu muncă de Siziif de a fi reînnoite.

Nestatornicia noastră, iubirea de schimbări, deșta resturnare a tuturor temeliiilor statului și rivalitatea copilărescă de a întrece pe totă lumea, a făcut atât în trecut, cât și în prezent, ca să irosim o mulțime de puteri vie, care se puteau utiliza pe un teren folositor, pe lucruri de nimic, sau deadreptul stricacios.

Aceste defecte mari ale caracterului nostru național sunt, pe lângă împregiurările de din afară, cauza pentru care un element etnic, atât de respândit ca al nostru, să nu ajungă la nici o însemnătate în lume, ci bucatit între deci de stăpâni, să reziste ici și colo, să fie absorbit însă în multe locuri.

Nu există un stat în Europa orientală, nu există o țară dela Adriatică până la Marea Negră, care să nu cuprindă bucăți din naționalitatea noastră. Începând dela ciobanii din Istria, dela Morlăcii din Bosnia și Erțegovina, găsim pas cu pas fragmentele acestei mari unități etnice în munții Albaniei, în Macedonia și Tesalia, în Pind ca și în Balcani, în Serbia, în Bulgaria, în Grecia până sub zidurile Atenei, apoi de dincolo de Tisa începând în totă regiunea Daciei Traiane până dincolo

de Nistru, până aproape de Odesa și de Kiev.

Pe când Rușii au cea mai mare îngrijire, pentru treburile cele mai neînsemnate chiar, care se țin de marea familie slavă, pe când Germanii stăruiesc prin autoritățile lor consulare, pentru cele mai neînsemnate colonii ale lor din Orient, și pe când fie-care popor apusan, desvôltă o deosebită îngrijire pentru naționalii săi din aceste locuri, singuri noi ne sbuciumăm în lupte interne pentru cea mai bună formă posibilă a organizării omenești, neavând un ideal de cultură, ci cel mult idealuri politice, cari nu stau în proporții cu puterile noastre, și cari, în loc de a da naștere la fapte, vor fi cel mult cauza unor aventuri periculoșe.

Cu ocazia congresului dela Berlin, aproape toate popoarele peninsulei balcanice, au dat semne de viață, numai Românii transdanubiieni nu. Cauza e lesne de înțeles. Tote celelalte fragmente de populațiuni stau în legături de cultură cu acele centre politice, create de naționalitățile lor. Grecii din Turcia europenă, citesc și scriu limba, care se vorbește la Atena; Sârbii din Turcia înțeleg foarte bine instituțiile și cultura confrăților lor liberi; numai noi, cu maniera noastră de a vedea, suntem străini în orient, și rămânem neînțeleși, chiar pentru cei de un neam cu noi. Cum ne-am putea explica în alt mod fenomenul intru adevăr ciudat, ca fragmente atât de însemnate de străvechea populație precum sunt Românii din Tesalia și Macedonia, să nu dea absolut nici un semn de viață, cu tot trecutul lor cel strălucit, cu toate că până astăzi și-au păstrat și apărât limba și datinele, mai bine decât Slavii dintre cari mulți s'au greșit, decât Albanieșii dintre cari asemenea mulți sau facut Turci.

Vlachii Tesaliei, dăce Fallmerayer, în fragmentele sale asupra Orientului, se numesc Români, ca și conaționalii lor din Principatele-dunărene, vorbesc o italianescă stricată, și locuiesc în creerii munților Pindului și pe cele două laturi a le lui în ponoșele din care isvoreașce Peneios și riurile afluențe pe unde ei pomeneșce pentru întâia dată istoria bizantină a sutei a unsprezecea.

Fie rămășițe a coloniilor militare române, fie barbari autochtoni latinizați, ei se întind și se ramifică de-a lungul șirului de munți prin Macedonia-superiôră până sus în Balcani, și au stat odată în legătură cu conaționalii lor de pe malul stâng al Dunării. Ei păzesc și domină porțile dintre Tesalia și Albania, iar Mezzovo, oraș zidit din pâră tocmai în creerul munților, acolo unde dintr-o parte și dintr'alta trecătoreșia se cobôră în direcții opuse este locul de căpetenie al Românilor tesalieni.

Malacasi, Lesinița, dar în deosebi Kalarites, Kalaki și Klinovo și două-deci și câte va sate în ponoșele Pindului și pe lângă ele, sunt asemenea a le acestui popor, care din cauza temperaturii aspre a patriei sale se ocupă puțin cu agricultura, dar cu atât mai mult cu cultura vitelor și cu cășlile, acesta într'un stil mare și cu succes însemnat, încât prin bogăția turmelor lor de oi, sunt vestiți în Rumelia totă. În vremea iernii, când omătul acoperă înălțimile munților, ei își mână turmele în văile cu o climă mai blândă, și le pasc nomadizând pe șesurile pline de iarbă, până chiar în lăuntrul Greciei-libere, iar când se întôrce primăvara, negrele sate de corturi a le pribegilor ciobani români dispar din câmpie, căci ei se întorc la munte.

Protocoloalele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 15.

Sedința din 8 Iuliu 1878.

(Urmare).

Comitele Șuvaloff dăce, că rezerva făcută de comisiune spre a asigura o liberă trecere în favoarea Bulgariei probază până la ce punct fruntaria occidentală a Bulgariei este puțin satisfăcătoare, de ore ce e vorba de a se da Bulgarilor posibilitatea unei retrageri, garantându-li-se o cale militară prin Serbia. Președintele întrebând care era echivalentul reclamat de Rusia în favoarea Bulgariei, Escelența Sa se conformă acesteia dorințe, formulând o propunere, care ar pute, totodată, să înlăture divergențele, ce există între plenipotențiarul austro-ungari și ruși. După părerea plenipotențiarilor austro-ungari, cele două puncte Pirot și Trn ar trebui să aparțină Serbiei pentru că populațiunea din ele e serbă. Plenipotențiarul ruși nu împărtășesc această opinie și consideră cele două districte sus menționate ca două centre bulgare. D. Ristici a insistat mult asupra alipirei de Serbia a punctelor Pirot și Trn, pretinzând că dacă dorințele populațiunii ar fi consultate, ea s'ar fi declarat în favoarea alipirii ei de Serbia. Comitele Șuvaloff n'ar fi cedat asupra acestui punct, și, fără a se face partizanul sufragiului universal, ar fi cerut, în fine ca cestiunea să fie rezervată unei comisiuni europene, care să decidă la fața locului și după interesele populațiunii, dacă Pirot și Trn vor trebui să se țină de Serbia sau de Bulgaria.

Petițiunile prezentate de locuitori în favoarea unei anecșări sârbe n'au nici o valoare în ochii comitelui Șuvaloff; spre a demonstra puțină lor consistență, este de ajuns a constata, că aceste localități sunt astăzi ocupate de trupele sârbe și că mitropolitul bulgar, care reprezenta interesele acestei naționalități, a fost exilat de principele Serbiei.

Totuși, spre a ajunge la o concluziune practică, și spre a rezolva, prin aceiași dispozițiune, cestiunea compensațiunii și divergența de opinii, ce există cu privire la Pirot și Trn, dânsul oferă un compromis; el cere, ca Trn să fie încorporat Bulgariei și lasă Pirotul Serbiei.

Președintele resumând discuțiunea și propunerea făcută de comitele Șuvaloff, exprimă dorința, de a se stabili o înțelegere pe bazele acestea. (Va urma.)

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 18 Octomvre n. „Polit. Cor.“ anunță din Atena: Diplomația europeană se silește din toate puterile a mijloci o înțelegere între Greci și Turci.

Constantinople, 18 Octomvre n. Pôrta s'a hotărât a trimite în muntele Rhodope o comisiune militară, care să înduplece pe insurgenții a depune armele.

Bombay, 18 Octomvre n. „Times“ anunță: Emisariul vice-regelui s'a întors. Răspunsul emirului din Afghanistan este nemulțămător.

Varietăți.

* (Vitejia lui Mircea Seculici de la regimentul Cesarevici Nr. 61). În „P. Ll.“ de mercuri 16 Octom. n. foia de demință se află o notiță, în care se spune că dl Gustav Emich a pus la dispozițiunea comandantului armatei II, Philippovici, o obligațiune de stat de 100 fl. cu rugarea ca să o dea acelui suboficer din regimentele ungueresci, care va fi făcut vre-o vitejiă. Dl Emich a primit de la comanda armatei II sub 1 Oct. a. c. rezoluțiunea, că obligațiunea s'a dat corporalului Seculici, de la regimentul Cesarevici Nr. 61, decorat cu medalia de aur pentru vitejie.

Comisiunea pentru distincțiuni de sub presidiul Vicemareșalului Tegetthoff dă următorul raport despre fapta lui Seculici:

„Cu ocaziunea retragerii de la Dobosnița către Gracianita compania a 8 de la regimentul Cesarevici Nr. 61 avé problema de a opri, în pozițiune de luptă, pe inamicul ce ne urmăria cu energiă. Când se încercară trupele inimice a da năvală, care fu respinsă prin un foc bine înțreținut de puscii, cădu stegariul inimic și remase jos pe pământ într'o depărtare cam de 100 de pași de la linia roiiului nostru. La provocarea comandantului, că cine are curagiul să aducă stégul, a pășit corporalul Seculici a și dâs: „Eu voi aduce stégul!“ Un alt infanterist a plecat cu corporalul, înse s'a întors de la calea jumătate. Seculici a străbătut prin focul inimicului, care striga cumplit, până la stegarul, ce zăcea jos și se pregătia a descărca pistolul în Seculici. Acesta a străpuns cu baioneta pe stegarul, i-a smuls stégul din mână și șuvăind cu el sus în aer, a venit cu pași moderați la ai noștri.“

* (Vasilie Alecsandri și ostașii români din Austro-Ungaria). Dl Vasilie Alecsandri a onorat pe redactorul „Familiei“ cu următoarea epistolă:

Miressci 20 Sept. 1878.

„Stimabile confrate;

„Cu mult interes și cu o legitimă înduioșire cetesc în „Familia“ numele ostașilor Români ce-și au pierdut viața și și au vârsat sângele pe câmpul de resoiu al Bosniei.

„Acastă luptă în contra unor ômeni fanatici, cari își apără țera, reclamă întrebunțare de osteni tari, viteji, disciplinați, nepăsători de trude și de mörte. Români au fost dar trâmși cei întâiu ca să intre în foc și să dea pildă de bărbăția celorlalte tovarăși de arme ai lor.

„După numărul răniților și al morților ce au cădut până acuma în diferitele ciocniri cu insurgenții din Bosnia, se constată că Români nu s'au cruțat, ci și-au îndeplinit datoria militară cu acea sublimă abnegare, cu acel avânt eroic, de care au dat probe și la Solferino, și la Sadova, și la Grivița și într'un cuvânt, pretutindine unde s'a desfășurat drapelul lor.

„Îmi place a crede, că guvernul austromaghiar va recunoșce oficial serviciile și meritele elementului român din ôstea sa. Până atunci însă, cred, domnule Vulcan, că noi sântem datori a organiza ajutoare pentru ușorarea suferințelor acelor răniți și pentru nêmurile acelor morți. Sub acest îndemn V'am espeduit astăzi prin postă un pachet conținând mai bine de una suta mici broșuri întitulate: „Ostașii Noștrii.“

„Bine voiți vè rog, a dispune de ele cum veți găsi mai bine cu cale, pentru ca produsul vëndării lor să se adauge pe lângă celelalte colecte de bani ce se vor face în ajutorul fraților noștri căduți pe câmpul gloriei.

„Profit de această nouă ocazie pentru a Vè exprima simțirile mele de stima și de afectie.

V. Alecsandri“

Astfel poetul dăce „Fam.“, care a cântat pe eroii de la Grivița, trâmte salutarea sa „fraților noștri căduți pe câmpul gloriei“ în Bosnia. Spiritul seu înalt vine să incunune fruntea vitejilor ostași români din aceste țeri, și le inspira balsamul mângâierii prin sublimatele accente a le lirei sale. Mulțămim bardului național pentru această atențiune delicată. Pachetul încă n'a ajuns în mâinile noastre, dar îndată ce îl vom primi, vom înscința pe cetitorii noștri.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Despre „dereptiunea“¹⁾ în dezvoltarea limbei române.

(Înceiere).

Observările noastre despre „dereptiunea“ d-lui Silasi le-am fost termi-

¹⁾ Cetesce: dereptiunea.

nat în numărul ultim al „Tel. rom.“ prin a pune sub ochii cetitorilor un citat mai lung din nemuritoare operă a lui Diez — „marele maiestru alu romanistecii“, precum îl numesce dl Silasi ôreunde. Ce constată Diez? Două clase ale elementului roman din limbile romanice. Una, cea cu desevêșire precumpnitore, cuprinde cuvintele acele, ce poporele romanice le-au format din limba-mamă după legi sigure, fără ca acele să scie însă de aceste din urmă. De clasa a doua se țin acele cuvinte, ce cu seculi întregi mai târziu s'au introdus și mereu se mai introduc de ômeni cu cultură literară. Acesta este însă o întroducere ad litteram, fără nici o considerație la acele legi fundamentale, ce au fost în lucrare la formarea cuvintelor de clasa primă. Va să dăcă, când poporele romanice au ajuns pe o treptă a civilizației mai înaltă și au simțit necesitatea a introduce pentru multe noțiuni n'ouă tot atâtea cuvinte n'ouă, ômenii cu cultură literară — adevăci chie mați la această operă — nu au analogizat de loc. Ei introducând cuvintele n'ouă cu deplină consciință de activitatea lor, le-au primit pur și simplu așa, precum le-au aflat în limba-mamă.

Tesa lui Diez nu se adeverește ea ôre pe deplin și cu privire la limba românească? De sigur! Este adevărat, unii Cipariani (cu deosebire dl Silasi) și acei puțini aderenți ai lui Pumnul, ce se mai află aici coela prin Bucovina, urmază o procedură opusă celei, ce au fost și mai este și astăzi încă observată la toate celelalte popore de viță latină. Dar ce va să însemneze această minoritate românească față de immensa maioritate a Românilor cari nu analogisază?!

La totă întemplantarea, dacă ar fi să ne scotem din Diez nescăi precepte pentru formarea limbei noastre, apoi una dintre acele înainte de toate ar fi: Să nu analogisăm! Să nu analogisăm, nu numai pentru a urma în mod exterior esemplul confrăților noștri latini; nu numai pentru a ne înlesni totdeodată introducerea cuvintelor n'ouă; nu numai pentru a avé un vocabular cât mai bogat de cuvinte comune prin formă și cuprins tuturor poporilor de viță latină: să nu analogisăm și din alt motiv, binecuvântat.

„... schimbarea limbei nu este numai o metamorfosă fonetică: mână în mână cu această merge o schimbare a cuprinsului noțiunilor, ce se exprimă prin cuvintele supuse transformării. Tesa această își află adevăreție cu atâta mai generală, cu cât periodul de dezvoltare a limbei omenești, ce'l avem în vedere, va fi mai lung. Și pe distanța relativ mai scurtă, ce a percurso dezvoltarea vre-unei limbi moderne, se pôte constata adeseori că există un paralelism între schimbarea unui cuvânt și a cuprinsului noțiunii, reprezentat prin acest cuvânt“²⁾. Un esemplu: *esta di* (estă di) a dlui Silasi. Cuvintele *estă di* însemnăză *dina acesta; astăzi* (dl Silasi pune circumflexul pe i), în această formă (cu a simplu și) cu i scurt însemnăză numai și numai *astăzi* (germ. *heute*). Profesorul Silasi nu înțelege această? Sau nu vrea să concedă? Dar apoi în limba latină d. e. *hoc die* încă este ôre identic cu *hodie*?!

Tesa amintită se ilustrază în modul cel mai nimerit, când e vorba de analogizare. Analogizarea din principiu ne-ar opri a *inavruși* limba noastră din tesaurul comun limbilor neo-latine, cari cu toatele și astăzi se mai adapă din isvorul latin.

²⁾ „Foișora Telegrafului Român.“ Anul II (1877), Nr. 18, pag. 140.

Căci: una este *închinăciunea* (Verneigung) și alta este *înclinațiunea* (Neigung); una însemnă *mânia* și alta *mania*; *spunem* de o parte, și *espunem* de altă parte; avem *cuminecare* (în termin curat bisericesc) și *comunicare*; *cumândare* (la morți) și *comandare*; *resêrbare* și *reservare*; *sărutare* și *salutare*; *oftare* și *optare*; *cumplit* și *complet*... Tot astfel aflăm, precum constată Diez și alții, și în celelalte limbi romanice multe cuvinte ale mamei latine în formă duplă. Limba franceză d. e. dispune de cuvântul latin *sacramentum* odată cu înțelesul militar ca *serment*, și apoi în terminologia bisericescă ca *sacrement*; tot așa redemptio se află ca *rançon* (milit.) și *redemption* (relig.); *acheter* și *accepter*, *chêtif* și *captif*; *façon* și *faction*; *hôtêl* și *hôpital*; *naif* și *natif*; *pâtre* și *pasteur* etc. Și de unde sunt scose aceste esemple? — Din același Fuchs (*Die romanischen Sprachen* etc.), pe care dl Silasi cu predilecțiune îl citează pe lângă Diez. Dar cum stă cu „eminentele opu filologice: Carolina Michaëlis *Studien zur romanischen Wortschöpfung* etc.“? Ne provocă ea ôre la analogizarea dlui Silasi? Dl Silasi are formele *oserbare*, *reserbare*...; dar unde rămâne apoi *reservarea*? ce e cu diferențierea, de care vorbește Michaëlis?! Avem cuvântul *blăstêmare*, introducem din nou *blasfemare* și primim pe lângă această și pe francez. *blamare*. Ecă în loc de un cuvânt cuprinzând o singură noțiune, trei cuvinte și trei noțiuni. Am introdus neologismul *delectare*: să respingem pe ital. *diletant*? Dl Silasi ne spune că, și italianul are d. e. *perdonare*, spaniolul *perfume*. Din întemplantare esemplificarea dlui Silasi este de tot nenorocôsă: *perdonare* în limba ital. însemnăză numai a *verta*, și *perfume* în limba span. numai *parfum*. Ne putem însă *delecta* și la mâncare și beutură... pe când *diletanți* sântem numai în arte, litere, sciință. Profesorul dl Silasi acesta nu o scie? sau nu înțelege atâta logică? — Dar să presupunem chiar că, Italianii și Spaniolii.. analogisază uneori chiar în defavorul îmbogățirii limbei lor: „pentru că cineva a saritu în apă și s'a inecat, trebuie ôre se sarimu și noi?“ întrebăm noi acuma la rëndul nostru cu înseși cuvintele dlui Silasi.

Nu! Noi lăsăm cuvintele vechi ale poporului așa, precum le aflăm la acesta formate după nisce legi sigure, de care acela n'a scuit, de care însă dl Cipariu și Ciparianii sciu, fără a le respecta acolo, unde trebuie, în cuvintele poporului. Susținem „nescăimbate“ d. e. formele: bine, vine, mine, cine, etc.; putem, rugăm, jucăm, purtăm etc.; *mijloc* (din *medioloco*, *medjoloco*: Diez) etc. etc. De altă parte însă nu analogisăm neologismele, ci scriem și dăcem *înclinațiune, națiune, espliciațiune, declarațiune, recapitulațiune, observațiune, fatalitate, maturitate, merit, medic, anticitate, gigantic*; scriem și dăcem mai departe *deja*, fiindcă lumea românească întrégă, *minus dl Silasi*, dăce numai *deja*. Scriem și dăcem însă și *direcție, funcție, nație*³⁾.. fiindcă értótă Româniea până la cea de pe urmă *nație* din cutare sătuleț *minus dl Silasi* (care se pare, nu trăesce între Români!) cunôșce prea bine forma — *ția* cu i scurt; fiindcă aflăm chiar în scrieri mai vechi *nația, unația* (veđi Plângerea mănăstirei Silvașului..); și cu deosebire fiindcă milioanele de Români

³⁾ Noi dăcem *nația, direcția, funcția*.. precum le și putem scrie. Ciparianii, veđi bine, ori nu pot scrie câte un cuvânt de loc, d. e. *pașiune* (pășune?), *Asia* (Așa?) etc.; ori se folosesc în marea lor perplexitate adeseori de nisce ficțiuni (doi *i* în cuvinte, în cari nu s'a pomenit de ei nici când), d. e. *țipar, Silasi* (*Silasi sc. filius*?)

de dincolo de Carpați în timpul din urmă întrebunțeză foarte des forma scurtată cu — ia. Mărturisim că suntem incurabili în privirea credinței noastre, după care limba română mai mult se desvôle în Bucuresci, Iași, Galați, Brăila, Craiova... de cât în — Cluj, Blaj⁴⁾.

Resumăm: nouă ne place a vedea, cum limba română au urmat în dezvoltarea ei acea direcțiune, pe care o aflăm, după des citatul Diez, și în istoria celorlalte limbi neolatine.

Di Silasi cu „scambările“ Cipariene nu ține cu „omulu dein poporu“, care „in tota viața sa nu folosese mai mult de 300—400 cuvinte“; di Silasi, precum vedem, nu ține nici cu acele pături ale societății române, cari au cultură literară: căci dlui în privința neologismelor trece cu analogisarea chiar și preste Cipariu și preste ceilalți Ciparieni... Di Silasi ține numai cu dl Silasi — singur singurel. Dlui ignorază astfel cu desăvârșire caracterul eminent *social* al limbii. Dacă cineva ar umbla pe stradă îmbrăcat fiind cu un frac galbin sau având pe cap o pălărie roșie sub cuvânt, că preste atâte și atâte decenii moda generală va fi astfel: societatea ar ride și și-ar avé cugetele sale asupra individului respectiv. Mai mult însă jig-nesce condițiunile sociabilității acela ce se izolază de societate prin un adevărat *sistem* de forme limbistice *individuale*⁵⁾. Altcum paguba este mai mult în partea celui ce se izolază: aibă de grije dl Silasi, nu cumva, urmând cu consecență tot mai departe pe calea apucată (măturetate, răcăpătulăciune, estădi, ja...), d-lui să se trezescă într'o di așa de îndepărtat de ceilalți Români, încât acestia să nu mai fie în stare a l'înțelege când d-lui ar mai ține o prelegere despre — „Analogia în limba“!

Un „delectante.“

⁴⁾ Cei mai însemnați doi poeți români, Alecsandri și Bolintinean se folosese de forma scurtată — ia. Aflăm d. e. la Bolintinean de la prin 1851 în dedicația poemei sale „Andrieu sau luarea Nicopolului de Români, Lui V. Alecsandri“, cuvinte ca: *protecția, inspirația, destinația, expresia.*

⁵⁾ Cuvinte singuratic, neîntrebunțate de alții, sau deosebite prin forma lor, le pôte introduce și folosi și cutare individ, cu deosebire o autoritate ca dl Silasi.

Colectele făcute de comitetul dómnelor.

Colectantă: Caroline Lindner:

Strada Margaretei, Strada Anei, Strada bumbului. K. K. 20 cr.; Rosalia Frönius legători, Wolff 20 cr.; Marg. Gromer 1 fl.; Leonhard Völkl 10 cr. Clara Radics 10 cr.; Hochdonner 10 cr.; Georg Bernhardt 40 cr.; Eriedrich Gros 40 cr.; Ignatz Tancó 20 cr.; Schwarz 40 cr.; Johann Philp 1 fl.; M. Engel 10 cr.; S. Radvanyi 10 cr.; Elise Albrecht 50 cr.; Wildner 50 cr.; E. C. 50 cr.; Louise Michaelis 50 cr.; Schachinger 20 cr.; A. Beer 30 cr.; H. B. 5 cr.; Fleischer 20 cr.; Ungar 20 cr.; Anton Hornsky 30 cr.; Schneider 10 cr.; Louise Binder 30 cr.; charpie și legători, M. Schemel 30 cr.; Rosalie Frönius charpie și legători. Cu totul 8 fl. 25 cr.

Colectantă Iosefine Bielz:

Zeughofplatz, Kempelgasse, Hechtgasse, Bindergasse, Rosenanger, Weinanger, Rosmaringasse, Webergasse. M. N. 5 cr.; Elise Binder 15 cr.; Caroline Sadlo 50 cr.; Emilie Schuller 20 cr.; Marie Singer 50 cr.; S. B. 20 T. R. 20 cr.; Carl Eichler 2 fl.; Andreas Petrasch 50 cr.; Sus. Reissenberger 50 cr.; Iulie Bergleiter 50 cr.; E. F. Wagner 50 cr.; Iohana Rieger 50 cr.; Hahn 25 cr.; A. W. 20 cr.; Amalie Hörl 1 fl.; Iosefine Bacholsky 10 cr.; N. N. 3 cr.; I. Conrad 20 cr.; Marie Kiss 20 cr.; Peter Stahler legători și charpie. Carolina Merger 40 cr.; Ioh. Melzer 50 cr.; Ioh Sauer 50 cr. S. H. 10 cr.; Schnell 30 cr.; Simon Binder 20 cr.; Rössler 10 cr.; M. Nürnberg 30 cr.; Gotlieb Stahler 50 cr.; Ioh Göllner 20 cr.; B. 4 cr.; Andreas Stampf 50 cr.; Brenner 20 cr.; Balbirer sen. 50 cr.; E. S. 40 cr.; Gust Gürtler 1 fl.; Cath. Weber 40 cr.; W. 10,30 cr.; Helene Tomandl 30 cr.; M.

Schimko 10 cr.; Charlotte Conrad 1 fl.; N. N. 1 fl.; I. S. 20 cr.; I. U. 20 cr.; L. Henrich 30 cr.; Sus. Akerfeld 20 cr.; Iohana Schimek 20 cr.; Anna Dworzak 20 cr.; Marie Zeiner 50 cr.; Marie Herrmann 20 cr.; Caroline Schmidt legători, 2 părechi de ciorabi, charpie. Cu totul 19 fl. 22 cr.

Bursa de Viena

din 18 Octombrie n. 1878.

Metalicele 5%	60 90
Împrumutul naț. 5% (argint)	62 60
Împrumutul de stat din 1860	117 85
Acțiuni de bancă	787 —
Acțiuni de credit	224 75
London	111 —
Argint	100 —
Galbin	5 62
Napoleon d'aur (poli)	9 46
Valuta nouă imperială germană	58 50

Economic.

Sibiu, 15 Octombrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.60—6.40; Grâu secăreț fl. 4.70—5.30; Să; cară fl. 3.90—4.30; Orz fl. 4.—; Ovăs fl. 2.—2.40. Cucuruz fl. 4.40—4.80; Mălaiu fl. 4.50—5; Cartofi fl. 1.75—2; Semență decănepă fl. 7.—8; Mazere fl. 4.50—5; Linte fl. 6.—; Fasole fl. 4.50—5; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 4; Slănină fl. 36.—; Unsore de porc fl. 35.—; Său brut pro 50 chilo: fl. 15.—; Luminări de său pro 50 chilo fl. 30.—; Său de luminări fl. 25; Săpun fl. 42.—; Fân pro 50 chilo fl. 0.80—0.90; Cănepă pro 50 chilo fl. 20.—; Lemne virtose de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirit pro grad 50—55 cr.; pro chilo: carne de vită 36—40 cr.; Carne de vițel 32—36 cr. carne de porc 44—48 cr.; carne de berbec 26—28 cr. oue, 10 de 20 cr.

Medias, 10 Octombrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5—5.50; Grâu secăreț fl. 3.80—4.20; Săcară fl. 3.30—3.50; Ovăs fl. 1.90—2.10; Cucuruz fl. 4.—. Fasole fl. 5.—6; Cartofi noi fl. 1.60.—; Fân fl. 1.40—1.60; Cănepă fl. 40.—; Slănină pro 100 chilo: fl. 70.—; Unsore de porc fl. 80; Său de luminări fl. 40—52; Spirit pro grad 10 cr.; carne de vită pro chilo 36 cr.; carne de porc 48 cr.; carne de vițel cr. —40; carne de oie 28 cr. oue 5 de 10 cr. Timpul escelent. Tergul slab cercetat.

Anunțiu.

Prin care se face publicamente cunoscut cumcă jirovina (ghinde și fagul-semența) din pędurile ce se află pe teritoriul comunei Mihaleni fostul comitat al Zarandului și este proprietatea fondului gimnasiului rom. gr. or. din Bradu se va esarēnda pe calea licitațiunei publice în 26 Octombrie a. c. st. n. în cancelaria gimnasiului din Bradu, pe una durată până la 5 Maiu 1879 st. n.

Doritorii de a o lua și până atunci se pot înțelege în tôte joiile cu epitropia fondului în cancelaria gimnasiului amintit în Bradu, în alte zile în cancelaria avocatului Teodor Papiu în Baia de Criș.

Dat în Bradu în 9 Octombrie 1878.

3—3 epitropia fondului.

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei învățătoresci la școla noastră profesională din comuna Daia protopresbiteratul S. Sebeșului — se escrie concurs cu termenul de 22 Octombrie 1878 cal. vechiu în care di va fi și alegerea.

Salariul e 200 fl. v. a. cortel în edificiul școlei și 2 st. de lemne pentru foc.

Doritorii de a se aplica la preatinsa stațiune, au să-și nainteze cererile sale provēdute cu documintele prescise scaunului protopr. în S. Sebeș până la arētatul termin.

Daia în 1 Octombrie 1878.

2—3 Comitetul parochial.

Nr. 176 1878.

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. de a III clasă în comuna Șulumberg protopresbiteratul tractului Nocrich-Cincu mare, se escrie prin acesta de nou concurs cu termenul până la 30 Octombrie 1878.

Emolumentele sânt;

a) porțiunea canonică de 10 jugere pământ arător și de fēnaș.

b) dela circa 120 familii Români și neorustici câte una ferdelă de cucuruz în grăunțe.

c) dela atâtea familii venitele stolarari staverite în sinodul ppresbiteral care tôte împreună vor da suma recerută de clasa a III.

Doritorii de a ocupa acesta parochie vor avé a și așterne petițiunile instruate după prescisele statutului organic la cubscrisul până la termenul indicat.

Nocrich, în 15 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochiale oficiul protopopesce gr. or.

Grigoriu Maier m. p. adm. ppsce.

CONCURS.

Pentru vacanta parochiă din Banat-Comloș (cottul Torontal) protopresbiteratul B.-Comloșului se escrie concurs până în 22 Octombrie a. c. st. v. în care di va fi și alegerea.

Emolumentele sânt: 1 o sesiune de pământ arătoriu. — 2. Birul preotesc de la 185 case pôte posedé ambele 30 de sesiuni a) un meș de bucate jumătate grâu și jumătate cucuruz s'au orz. — 3. Stolele următoare și adecă: 4. De la o îngropăciune simplă pentru cei de la un an până la șapte ani 80 cr. iară de la cei de 7

ani în sus 1 fl. 20 cr. 5. Ducerea la biserică 1 fl. 6. Pentru cei săraci la dar. — 7. Pentru sântirea pomului 20 cr. 8. Pentru o stare la îngropăciunea mică și mare 10 cr. 9. Pentru un stâlp 50 cr. 10. Pentru 12 Dumineci la lună nouă 2 fl. 40 cr. — 11. Pentru o molivă 10 cr. 12. Pentru un sărindariu 5 fl. 13. Pentru ședula credinței 50 cr. 14. Pentru ținerea credinței 50 cr. 15. Pentru cununie 1 fl.; iară pentru celelalte funcțiuni pentru fie-care câte 10 cr. 16. Pentru sântirea casei la crăciun, botez și pasci pentru fie-care 5 cr.

Doritorii de a recurge au se producă: testimoniu de IV clase gimnasiale și testimoniu de cualificațiune din teologia adresate recursele lor până în 18 Octombrie a. c. st. v. comitetului parochial, respective președintelui Stefan Jian.

Sign: B-Comloș în 26 Sept. st. v. 1878

În numele comitetului parochial.

Zsian Stefan m. p.

2—3 preș. comit. parochial.

Invitare de prenumerațiune

„SCOLA ROMÂNĂ“

Am onore a anuncia onorabilului public, că la îndemnul mai multor învățatori și bărbați de școlă, și în speranța unui sprigin călduros, „Școla Română“ va reaparé de o cam dată în *făsciore lunare* de câte *trei côle* și *învētitōrea*, cu prețul de **4 fl. pe un an întreg** s'eu de **2 fl. pe o jumătate**. Programa rămâne aceeași; numai cât tractatele practice vor ocupa pe viitor un loc mai estins.

Anul foiei, spre a se acomoda după puțință anului scolastic, se va începe cu luna lui Octombrie și se va fini cu luna lui Septembrie. Făsciōra I va aparé la 25 Octombrie a. c.

Mai mulți din profesorii și învățatorii nostri cei mai buni au apromis a colabora la „Școla Română“; astfel sperăm a ține fōia și de aici încolo la înălțimea problemei sale.

Prenumerațiunile se se facă la „Redacțiunea „Școlei Române“ în Sibiu (Nagy-Szeben, Hermannstadt). Observ, că cu privire la esperințele făcute, fōia nu se va da nimenui pe credit.

Tot odată îmi iau voie a anuncia, că a eșit deja de sub presă noul meu

„LEGENDAR“

s'eu „**Carte de cetire**“ pentru școlele poporale. Partea I: pentru al 3-le și al 4-le an de școlă. — 11 côle. — Prețul unui esemplar legat 45 cr. „Legendarul“ este compus după aceeași principie și în strinsă îmbinare cu noul meu „**A-B-C-DAR ROMÂNESC**“ (prețul unui esemplar legat 25 cr.), — ambele în editura mea.

Vasile Petri.

[21] 1—1

Aviso pentru dame!

În salonul de dame a subscisei, cunoscut de mulți ani, a sosit din Viena un sortiment bogat de **pălării** pentru **dame** și **copii** cu prețuri acomodate.

Tôte comandele se duc în deplinire — solid și prompt — în modul cunoscut. Sibiu, în 7 Octombrie 1878.

J. Wegmuth,

strada Cisnădiei Nr. 25, etagiul I.

[20] 2—2

Specialități

[13] 5—6

COMPTOARIUL CENTRAL DE AFACERI J. N. ENDERS

in Neutitschein.

Efectuarea urmēză neamānat și în grabă. — Bani sânt a se trimite franco.

Franzbranntwein veritabil vechiu de cea mai bună calitate. Butelia 70 cr. v. a. Pentru pachetare se socotesc 10 cr. de butelie.

Esența de viață veritabil șvedică a Dr-lui A. O. Werner. Un floc dimstrucțiunea de întrebunțare 1 fl. v. a. Fără îndoială, dorința și năsuința fie-cărui om este ași susținé sau restaura sănătatea, a ajunge la adanci și puternice betrānețe; pentruca abia pôte fi cova mai trist, ca dacă cineva este atăcat când de una când de altă bōlă, sau când este constrins aștece viața într'ō necontenită bōlire și când se bucură numai arare-ori de ore lipsite de dureri. — Cine voiesce așa dară săși susțină sănătatea sau să și-o restaureze, acelaia recomandăm din tōtă inima esența de viață șvedică a Dr. Werner.

Esența de putere a Dr-lui I. C. Herbert pentru întărirea nervilor și muschilor. Prețul buintare 1 fl. v. a. — Extractul acesta se întrebunțeză pe din afară contra durerilor reumatice în față, la incheetori-bire în urma încordărilor mari, contra slăbiciunei de nervi și a trupului, suferințelor hemoroidale, contra slăbiciunei pârpoluțiunilor, preste tot contra bōlelor, cari sânt provocate de slăbiciune și prea mare tritare a sistemului de nervi.

Unicil veritabil liqueur feruginos. Prețul unei sticle dimpreună cu instrucțiunea de întrebunțare 1 fl. v. a. Liqueurul acesta, conținend fer în le-cu deosebite în casuri de slăbiciune sistemului de muschi și de nervi, în casuri de nutrire defectuosă, stricare de sânge, lipsă de sânge, chlorosă, scorbut, urmări din lângōre, friguri și perdere de sucuri, cari se arată mai cu samă la femei în urma lăptatului, perdere de sânge și lehusii.

Liqueur de stomac de burueni din Alpii șviterani numit și liqueur fācōtoriu H. Walter. Prețul pr. sticlă 1 fl. v. a. — Preservativ escelent contra bōlelor de stomac, recomandat de consiliariul medicinal Dr. Teodor Müller din Berlin.